

ZPRAVODAJ

VELKÉ NĚMČICE

ČERVENEC 2012

Žili mezi námi - Městečko

Božena Horáková

Městečko je nejstarší část obce, bylo velmi brzy osídleno. Dominantou Městečka je kostel, zámek a mlýn. Ve středověku se lidé usazovali poblíž vodních toků. Voda byla potřeba pro lidi i zvířata. Nebyly vodovody, a proto se voda odebírala ze studní a hlavně z řeky. O tom svědčí i schody vlevo u předního mostu, které byly pro tuto potřebu zřízeny. Tam se nabírala voda na vaření, pití i pro dobytek. O kostelu a mlýnu bylo již napsáno hodně. Zaměřím se proto na obyvatele městečka, kteří žili mezi námi v minulém století. Zámek a polnosti, které k němu patřily, měl pronajaty nájemce pan Kuthan s rodinou. Bydleli na zámku, hospodařili na polích, dobytek měli ustájený ve dvoře vedle zámku. Další stáje, dílny (kovárství, kolářství) a podobný provoz byl také ve dvoře uprostřed vesnice – dnes areál u Základní školy.

Kuthanovi také obhospodařovali panskou zahradu (prostor mezi farou a kinem). Panská zahrada byla obehnaná silnou zdí, po které jsme jako děti rády běhaly. Paní Kuthanová pěstovala v panské zahradě zeleninu pro potřebu vlastní i potřebu kuchyně, kde vařila pro své zaměstnance. V zahradě byly také okrasné keře a stromy. Však dosud jsou zde tisí u pošty.

Vzadu v panské zahradě stojí kaple, zv. Kaštýlek. Na začátku minulého století před kaštýlkem stávaly sochy, které nechal páter Mikšánek odvézt do Židlochovic, kde údajně stojí před kostelem dodnes. Po válce museli Kuthanovi z Velkých Němčic odejít, ze statku byl zřízen Státní statek, na zámku byla zřízena tzv. měšťanka, vyšší stupeň základní školy.

Z panské zahrady se stalo hřiště, kde žáci školy měli tělocvik. Ještě v roce 1955 se zde cvičila spartakiáda mladších žáků. Žáci i z okolních vesnic tady cvičili s krychlemi. V panské zahradě bylo také volejbalové a basketbalové hřiště. Na přelomu padesátých a šedesátých let na zdejší škole působil jako ředitel Josef Babáček. Byl také muzikant a vadilo mu, že v Němčicích není sál, kde by se mohly pořádat taneční zábavy. Rozhodl se proto, že se v naší vesnici postaví kulturní dům a všechny síly věnoval na to, aby zde kulturní dům stál.

V době, kdy naši občané byli donuceni vstoupit do družstva, darovat tam majetky, které budovaly celé generace, se zdálo, že toto bude velké sousto. Lidé byli událostmi znechuceni, ale přesto se semkli a na stavbu pravidelně nastupovali brigádníci. Bylo to v době, kdy se ještě pracovalo i v sobotu dopoledne, a přesto občané obětavě chodili na stavbu pracovat. Nebyla tehdy ještě žádná mechanizace, malta se míchala v karbování ručně a nahoru se vytahovala na kladce. Cihly se vyhazovaly lopatou nahoru. Tuto práci dělali mladí muži 30 – 40 let. Tak mě napadá, jakou asi museli mít kondici, když zvládli celé odpoledne cihly nahoru vyhazovat. Dokázali by to dnes naši mladí? Nakonec byla hrubá stavba postavena. Ředitel Babáček a jeho zástupce Vrána z Nosislavi, během prázdnin vysekali a zapojili v Kulturním domě celou elektriku, samozřejmě zdarma. Pomáhali i ostatní učitelé. Nakonec mohl být kulturní dům otevřen, slouží svému účelu dodnes, pořádají se tam taneční zábavy, kulturní akce a slouží děčkám ZŠ jako tělocvična. Dodnes jsou na to, co tehdy dokázali starší občané, pyšní a právem. Později byl za kulturním domem zbudován taneční parket, kde

stárci pořádali Májovou a hody. Také tam bylo v létě Letní kino. Bylo to v době, kdy ještě nebylo tolik televize v domácnostech, a proto jsme sledovali filmy rádi. V té době „letěla“ Angelika, a tak jsme viděli snad všechny díly. Kaštýlek sloužil jako výčep a občerstvení. Prodáváno se tam pivo, limo, cukrovinky a různé mlsy pro děti. Později byl taneční parket přestěhován k zámku, široká mohutná zeď kolem panské zahrady rozebrána, v zahradě postaveny další objekty – pošta, obecní úřad, mateřská školka.

Vedle panské zahrady stojí fara. Je nutné vzpomenout také na některé její obyvatele. Více než 50 let tady působil páter Alois Velisek, od jehož smrti uplyne 1. září již 20 let. Tuto faru určitou dobu obýval farář naší farnosti, současný brněnský biskup, Vojtěch Cikrle. Oba dva v naší obci zanechali nesmazatelnou stopu. Vedle fary stojí dům, kde se vystřídalo více obyvatel. V době vzniku Československa tady bydlely učitelky. Na staré škole (dnes zbořená, stála blízko školy zvané národní) učila v prvních letech vzniku Československa učitelka Vašková a nebyl to nikdo jiný, než sestra slezského barda Petra Bezruče. Později v tomto domě bydlel pan Emil Švarný s rodinou. Měl dva syny. Emil je právníkem a Jiří je jaderný fyzik. V domě vedle mezírky (Vintrlíková C.) bydlel mladý, osmnáctiletý chlapec pan Adolf Novák. Ač tak velmi mladý, musel odejít do války. Byl snad nejmladší z naší vesnice. Na hřbitově, na hrobě blízko brány, byl náhrobek v podobě otevřené knihy s fotografií mladého vojáka, který zahynul velmi mladý v 1. svět. válce. U fotografie byly verše: „ Ve Francii, v dálném kraji“ Tento mladý chlapec, který měl celý život před sebou, zahynul v nesmyslné válce. Vál-

ku rozpoutávají staří muži, mladí muži v ní umírají a ženy a děti trpí. Další dům (Homolovi) obýval se svojí rodinou sedlák pan Flajšinger. V dalším domě (Hlávka) bydlel další sedlák pan Matěj Šabata se svojí rodinou. Teď se vrátíme ke Staré radnici. Na Staré radnici bývala hospoda, kde dlouhá léta kralovala hospodská tělem i duší, naše nezapomenutelná Květa Říhová. Dokud nebyl postaven kulturní dům, bývaly tady také taneční zábavy a různé akce, které se ve vesnici konaly. Sem také směřovali muži z celé vesnice na pivo a v neděli všechna děcka na zmrzlinu a pro různé pamlsky. Nad hospodou byl obecní úřad. Vedle hospody (Čupovi) bydlel sedlák pan Volinger, dlouholetý starosta naší obce. Další dům (Žáčkovi) obýval sedlák pan Krejčí a jeho rodina. Ve vedlejší domě (Broskvovi) se narodil pan Oldřich Švarný, nejznámější český sinolog, profesor na Univerzitě v Olomouci, který se podílel mimo jiné na sestavení česko čínského slovníku. V domě, před nímž stojí socha sv. Jana, bydlel pan František Višnovský, lesník, který tragicky zemřel při výkonu svého povolání. V domě č. 36 (Furch) bydlel se svojí rodinou sedlák Karel Klimus. Bylo zvykem, že každý rok jeden velký sedlák pořádal na konec žni dožínky. V poválečném roce 1945 padla tato volba uspořádat dožínky právě na něho. V posledním domě v Městečku, kde se silnice otáčí k přednímu mostu, bydlel zahradník a sadař pan Jakub Bažant. Tam občané chodili kupovat ovocné stromky. Městečko obývali převážně sedláci. Na jižním konci se

silnice otáčí doprava a míří přes řeku Svratku a dál k Vranovicím.

Úspěšní žáci u pana starosty

Miroslav Strouhal

Školní rok 2011- 2012 byl v ZŠ Velké Němčice ukončen v pátek 29. 6. 2012 v sále kulturního domu. Pro některé žáky však byl slavnostní již předcházející den. V průběhu roku se škole dařilo v okresních kolech naukových a sportovních soutěžích. Pan starosta František Smetana proto přijal úspěšné žáky, aby ocenil jejich vzornou reprezentaci školy i městyse. Do obřadní síně přišli společně se svými rodiči Jakub Rozek (5. třída), který v konkurenci 1283 soutěžících zvítězil v okresním kole soutěže Matematický klokan, Filip Grábl (5. třída), který obsadil druhé místo v okresním kole matematické soutěže Pythagoriáda a Jaroslav Burian (6. B), který získal třetí místo v okresním kole zeměpisné olympiády. Poděkování si přišla rovněž poslechnout Pavlína Otřísalová (6. A) za druhé místo v matematické olympiádě, Darina Macháčková (8. A) za čtvrté místo v okresním kole olympiády anglického jazyka a Michaela Štýblová za 4. místo v okresním kole olympiády českého jazyka.

Kromě těchto oceněných by si ocenění zasloužili i ti, kteří letos obsadili 2. místo v okresním finále škol v basketbale, 3. a 4. místo v okresním finále Mc Donalds Cupu v malé kopané nebo finalisté okresního kola ve floorbalu. Celou řadu úspěchů si žáci přivezli například z Nikolčické lyry nebo Křepického piškvorkování. Obřadní síň bohužel není nafukovací.

V právě skončeném školním roce byli žáci ZŠ úspěšní. Věříme, že i v tom dalším bude v obřadní síni plno.

Likvidace bioodpadu

František Smetana

Vážení spoluobčané,

obracíme se na vás s anketou, zda máte zájem o kompostér na likvidaci biologicky rozložitelného odpadu (bioodpadu) z vašich domácností.

V každé domácnosti tento bioodpad vzniká a naší snahou je vytvořit z něho hnojivo, které opět skončí na naší zahrádce a ne v popelnicích, či kontejnerech, které následně končí na skládce.

V případě zájmu většiny domácností městyse požádá o poskytnutí dotace MŽP ČR v rámci operačního programu (OP) č. 2. V rámci tohoto programu je možné pro městyse získat dotaci až 90 % ze způsobilých výdajů projektu. V případě kladného vyřízení této možnosti by každý zájemce obdržel kompostér **zdarma**.

Výzva k tomuto programu bude vysána pravděpodobně počátkem měsíce srpna letošního roku, proto vás žádáme o odpověď a vrácení níže uvedeného anketního lístku do pátku 20. července 2012 na Úřad městyse, nebo do jeho schránky u vchodu.

Jakékoliv další informace rádi podáme v pracovních dnech na ÚM.

Děkujeme za spolupráci.

Odstřihnout

ANKETA

Mám zájem o kompostér o objemu:

*** 600 l**

900 l

***Nehodící škrtněte**

Jméno, příjmení

Ulice, čp.

Podpis:

Vyřezávání totemu

Táňa Šedová

V pondělí 28. května nás poctil svou návštěvou pan Ivan „Dědek“ Šmíd, umělecký řezbář z malé vesničky zvané Mladějov v Čechách. Jeho návštěva měla ale jasný cíl – přijel nám na zahradu vyřezat totem. Materiál jsme dostali darem od pana Pavla Prašivky. Vyřezávání tedy mohlo začít!

Všechny děti nakukovali řezbáři zvědavě pod ruce a nejprve nevěřili, že by z takového kusu dřeva mohlo vůbec něco vzniknout. Počasí bylo ten den přímo aprílové, a proto se pan Šmíd musel několikrát během odpoledne schovat před deštěm. Na konec se ale totem podařilo dokončit a všichni jsme mohli obdivovat krásnou budoucí dominantu naší zahrady. Jak se mu to povedlo? To jsme doposud neodhalili ☺ S montáží, s umístěním a se samotným „ukotvením“ totemu nám pomohli zaměstnanci městyse a pan Jiří Růžička. Všem, kteří se jakýmkoli způsobem podíleli na naší nové zahradní okrase, moc děkujeme. A pro ty, kteří by se chtěli pokochat více díly šikovného pana Šmída, přidáváme odkaz na jeho webové stránky ☺ <http://www.smidivan.cz>

Fotbalová sezona 2011/2012 za námi

Petr Grábl

V nedávno skončené fotbalové sezoně 2011/2012 se tradičně představila naše družstva ve všech věkových kategoriích, od kategorie základen až po kategorii mužů. Co přinesla, jaké byly výkony našich týmů a co nás čeká v následujícím ročníku?

Naši nejmenší fotbalisté hrají svá soutěžní utkání v okresním přeboru základen. V loňské sezoně došlo v této věkové kategorii k významným herním a organizačním změnám. Rozměry hřiště byly výrazně zmenšeny, byl snížen počet hráčů na hřišti (5+1) a přestaly se zveřejňovat tabulky soutěží. I v příští sezoně se plánují další podstatné změny. Soutěže se mají začít hrát turnajovým způsobem a mají se opět zveřejňovat tabulky. Jestli to jsou kroky vedoucí správným směrem, se ukáže až v budoucnu. Argumentů pro i proti je opravdu hodně. Hlavní smysl však u této věkové kategorie zůstává nezměněn. Podchytit zájem těch nejmenších o sport. Že se to celkem daří, svědčí i vysoká účast malých adeptů kopané na trénincích a utkáních.

Další kategorií je kategorie žákovská. V uplynulé sezoně jsme naposledy ve společných družstvech žáků hráli pod hlavičkou Nikolčic. V průběhu jara se nám podařilo „dotáhnout“ převod žákovských týmů pod náš oddíl. Od nového soutěžního ročníku budou tedy hrát žáci již pod názvem Velké Němčice a naše obec tak bude více „vidět“ i v krajských

soutěžích. Již v minulých letech nesl náš klub většinu starostí s fungováním žákovských týmů, a tudíž výše zmíněný převod družstev byl jen jeho logickým závěrem. A co sportovní výsledky? Mladší žáci skončili s 24 body uprostřed tabulky na 7. místě. Jejich starší spoluhráči brali za 50 bodů výborné 2. místo. Kluci potvrdili, že ve své věkové kategorii patří k vůbec nejlepším týmům na okrese Břeclav. Pozitivní je i to, že většina hráčů působících v žákovských týmech jsou naši kmenoví hráči.

Největšího úspěchu v právě skončené fotbalové sezoně jsme ale dosáhli v kategorii dorostu. Družstvo dorostu „A“ vyhrálo svoji skupinu krajské soutěže, kdy si po většinu sezony udržovalo dostatečný bodový náskok na své největší pronásledovatele. V řadě utkání byl zasloužený postup podpořen i kvalitním herním výkonem. Po skončení sezony na společném jednání se zástupci Křepic, pod jejichž názvem dorost v krajských soutěžích působí, jsme se rozhodli přihlásit dorostence do krajského přeboru. Kluci budou mít tak možnost si zahrát prakticky nejvyšší soutěž, kterou v „našich podmínkách“ hrát mohou. Určitě to bude po všech stránkách náročné (organizační, finanční, herní...), přesto jsme se takto rozhodli. Důvodů je více. K těm hlavním patří např. fakt, že ze žáků přechází do dorosteneckého věku poměrně „silný“ fotbalový ročník 1997“ a bylo by škoda, kdyby tito kluci neměli moc příležitostí hrát. V krajském přeboru hrají totiž současně družstva mladšího a staršího dorostu. Tímto si dovoluujeme pozvat všechny příznivce dorostenecké kopané na domácí zápasy krajského přeboru, které se v podzimní části sezony 2012/13 budou hrát na našem hřišti. V loňské sezoně působilo v okresním přeboru i „B“ družstvo dorostu, které skončilo na pěkném 5. místě.

V kategorii mužů zastupovaly náš oddíl v okresních soutěžích dva týmy. Muži „B“, za něž hrají povětšinou starší hráči, skončili ve IV. třídě na 7. místě. Muži „A“ po zlepšených jarších výkonech, kdy se projevil již rukopis nového trenéra, obsadili v konečné tabulce III. třídy pěkné 2. místo. Bohužel bodovou ztrátu na

vedoucí celek tabulky, po nevýrazném podzimu, již nešlo dotáhnout. Přesto výkony v některých jarních utkáních dávají naději, že by se v příští sezoně mohli muži konečně „porvat“ o postup do okresního přeboru.

Záměrně jsem zatím nezmínil žádná konkrétní jména „nadějných“ fotbalistů, nejlepších střelců týmů či celých soutěží nebo třeba trenérů a funkcionářů, bez jejichž nasazení a obětavé práce by se fotbal v naší obci ani nehrál. Jedno jméno s poděkováním však uvést musím. Jméno Pavla Smetany, člověka, který

velkoněmčickému fotbalu věnoval mnoho svého volného času a energie jako hráč, trenér a zvláště pak jako předseda fotbalového oddílu. Pavle díky za vše co jsi pro „náš“ fotbal udělal. Poděkování patří i všem ostatním, kteří se jakkoli podíleli na činnosti fotbalového oddílu. Jestli má kdokoli další zájem, energii a čas zapojit se třeba do trénování a vedení mládežnických družstev (zvláště základny a žáků) může mezi nás přijít, na hřišti bude určitě vítán.

TJ Sokol samozřejmě vyvíjí i mimo fotbalovou činnost. V soutěžích aktivně působí i oddíl stolního tenisu a nemalou měrou se naše organizace podílí třeba i na kulturním životě v obci. To by však již bylo na další samostatný článek.

Závěrem bych chtěl všechny fanoušky a příznivce kopané pozvat na mistrovská utkání nové fotbalové sezony 2012/2013, která začíná na hody druhý srpnový víkend.

Rozloučení s předškoláky

Táňa Šedová

Rok se s rokem sešel a další šikovné předškoláky „pošleme“ v září do školy ☺ Ještě než se tak stane, chtěli jsme se s nimi náležitě rozloučit. Tentokrát ve stylu indiánského léta. Všichni malí i velcí indiáni si během týdne vyrobili indiánské oblečky a členky a celý týden vyvrcholil v pátek 15. června, kdy jsme naše předškoláky pasovali do stavu školáků. Akce se

konala na zahradě MŠ, kde se sešly tři indiánské kmeny – kmen Divokých koček, Velkého medvěda a kmen Apačů. Kmeny nejprve rodičům zazpívaly a zatančily kolem totemu a potom už na nás čekalo samotné pasování. Této role se

ujal pan Nápravník alias náčelník Inčučuna a každého „Apače“ pasoval svým tomahawkem na školáka. Následoval zábavný program pro děti, který připravila agentura Koráb z Brna. Pro všechny indiány byla připravena také bohatá tombola, na které mají zásluhu rodiče. A jelikož byl pátek opravdu horký slunečný den, nechybělo ani občerstvení v podobě „Saloonu u Mašky“, kde mohly všechny vyprahlé duše uhasit žízeň i zahnat hlad. Celá akce se opravdu vydařila a všem, kteří se na akci podíleli, i všem zúčastněným děkujeme! A v jakém stylu se rozloučíme s dalšími předškoláky? Nechte se překvapit ☺

Zprávy z místní lidové knihovny

Eva Nevědělová

Místní lidová knihovna bude během prázdnin uzavřena jen dva týdny a to: od 9.7. - 15. 7. a od 21. 7. - 28.7.

Jinak se bude půjčovat běžně v úterý a ve čtvrtek.

Knihovnice nabízí mnoho nových knih - romány, dívčí románky, dobrodružné knihy pro chlapce, pohádky pro děti, naučné knihy.

Přijďte si vybrat na dovolenou. Kniha vám umožní odpočinout si od každodenních starostí a shonu. Při špatném počasí je rovněž dobré sáhnout po knize.

Během měsíce května a června bylo zakoupeno 117 nových knih, takže máte z čeho vybírat.

Přijďte navštívit naši knihovnu. Jistě si vyberete knihu podle svého vkusu.

Vzpomínka na Josefa Mrkvicu František Válka

Dne 9. Června uplynulo 70 let od popravě zastřelením Josefa Mrkvici v Kounicových kolejích v Brně.

Josef Mrkvica se narodil 25. února ve Velkých Němčicích u Židlochovic, kde

vychodil obecnou školu a prožil své mládí. Měšťanskou školu vychodil ve Vranovicích. Pak studoval s vyznamenáním na reálném gymnáziu v Hustopečích.

Byl synem domkáře a jako jeden z deseti sourozenců, musel si pokaždé po dobu prázdnin na svoje studia přivydělávat různými pracemi, jelikož mu rodiče zemřeli. Maturitu složil v roce 1936 v Hustopečích. Po maturitě nastoupil vojenskou službu, kde absolvoval vojenskou akademii v Hranicích. Dne 14. srpna 1938 byl jmenován poručíkem dělostřelectva. Po příchodu vetřelců opustil vojenskou službu a pracoval jako úředník na okresním úřadě v Hustopečích, Židlochovicích a posléze v Kloboukách u Brna.

Byl členem vlastenecké tajné organizace a připravoval odpor proti našim nepřátelům. Proto byl 13. března 1942 v Kloboukách u Brna zatčen a uvězněn v Kounicových kolejích v Brně, kde byl za Heydrichiády 9. června zastřelen.